

לבת-בנו, רבי שמואל שמעלקא. רבי אהרן משה, היה זה שבחן את החתן בלימוד, ובחר בו לנכדו.

"ותתפלל על השם"

השנה, שנת תקצ"ח היתה. בין הנוסעים, על סיפונה של האוניה המיטלטלת בין גלי הים, בדרכה לארץ-ישראל, נימנה גם הגאון הצדיק, רבי יוסף זונדל סלנט, העולה מליטא, להתיישב בארץ-הקודש.

בעיצומה של ההפלגה, נתחוללה סערה עזה, ונחשול שבים עמד על הספינה להטביעה. הכרת פניהם, של רבי-החובל והמלחים, הסגירה את עוצמת הסכנה המרחפת מעל האוניה ונוסעיה, וככל שחלפו השעות, והסער הלך וגבר, כך הלכה ארשת היאוש, והשתררה על פניהם של יורדי-הים הוותיקים, עד בלי השאיר פתח של תקווה לנוסעים המבועתים.

פתאום, התרומם אחד הנוסעים היהודיים ממקומו, עלה על הסיפון, ניגש אל מעקה האוניה, שלף מחיקו דבר-מה — יש אומרים: מטבע, יש אומרים: קמיע, ויש אומרים: מפית לכיסוי החלות של שבת — הטילה אל הים, ובאורח פלא, שקטה הסערה על-אתר; הים נח מזעפו, והאוניה המיטרפת, שבה לשוט בשלווה על מי-מנוחות.

"מה עשית? מה היטלת אל המים?" — הקיפו הנוסעים כולם את היהודי האלמוני, אשר הופיע להם כמלאך מושיע בעת צרה.

"בטרם צאתי לדרך" — פתח היהודי וסיפר באוזני כל — "נסעתי להיפרד ולקבל ברכה, מן הצדיק הקדוש, רבי מאיר מפרימישלאן. נענה הצדיק ואמר לי: 'הלא תדע, כי הים, עזות-פנים גדולה יש לו, ופעמים שהוא מסתער, עד בלי יכולת להרגיעו! ובכן, מאיר, מוסר לך בזאת חפץ זה, והיה כי יסתער הים ולא יאבה להירגע, תקח ותשליך את החפץ אל הים, ותאמר: 'חפץ זה, משל מאיר בן יענטא הוא!' מיד, ישקוט הים מזעפו!"

"ובכן, כך עשיתי" — השלים היהודי את סיפורו — "ואת התוצאה, הלא ראיתם?"

"מימי לא שמעתי את שמעו של אותו צדיק, ומעשי מופתים כאלו לא ראיתי!" — נשמע לפתע קולו של הגאון הליטאי — "אולם, בזאת אאמין לך, כי כוח שמיימי הוא זה — אם תוכל לומר לי משמו של אותו צדיק, דבר־תורה, אשר יוכיח גם על גדלותו בתורה!"

"אכן!" — השיב הלה — "גם שבתתי שבת במחיצתו, ובעת הסעודה, שמעתי מפיו דבר־תורה: אצל חנה, אם שמואל הנביא נאמר (שמואל־א' א'): 'ותתפלל על ה'', מדייקת על כך הגמרא (ברכות לא:), מדוע נאמר 'על ה'' ולא 'אל ה'".

"תירץ רבינו ואמר: הנה, בפרשת סוטה (במדבר ה') נאמר: 'ואם לא נטמאה — ונקתה ונזרעה זרע', דורשת הגמרא (ברכות שם): 'מלמד, שאם היתה עקרה — נפקדת! ועוד אומרת שם הגמרא: 'אמרה חנה לפני הקדוש־ברוך־הוא: רבונ־של עולם, אם 'ראה' מוטב, ואם לאו — 'תראה' (לשון הפסוק שמואל־א' שם: 'אם ראה תראה בעני אמתך') — אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכו' ומשקו לי מי סוטה, ואי אתה עושה תורתך פלסתר, שנאמר: 'ונקתה ונזרעה זרע!'

"והנה, במי־סוטה, ישנה, כידוע, מחיקת־השם, וכדדרשו בגמרא (סוכה נ"ג:): 'שמי שנכתב בקדושה, ימחה על המים', כדי לעשות שלום בין איש לאשתו. ואם כן, הוא שהתפללה חנה 'על השם' דייקא, שלא יצטרך השם שנכתב בקדושה, להימחות על המים בגללה!" — — —

המופת הגלוי, בצירוף דבר־התורה המופלא, שיכנעו את הגאון, כי אכן, ישנו צדיק וקדוש שכזה בעולם, אשר בכוח תורתו וקדושתו, שולט הוא אף על איתני הטבע, מסוף העולם ועד סופו, ויכול להטותם כחפצו וכרצונו.

[סיפור זה, נמסר בגירסה נוספת, קצת שונה, בשמו של כ"ק האדמו"ר בעל ה"פני מנחם" מגור זצ"ל, כאשר במקום שמו של הגאון רבי יוסף זונדל סלנט, מופיע בו שמו של הגאון רבי ישעיה ברדקי. ככל הידוע, עלה רבי ישעיה ארצה בסביבות שנת תק"ע, בטרם החל עוד רבינו בהנהגתו. אמנם, יתכן, כי רבי ישעיה ערך נסיעה לחו"ל בשנים המאוחרות יותר, ושב ממנה ארצה בהפלגה המסופרת].